

POSTANOWIENIE

8 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 8 marca 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa J. W., E. W. i B. W.
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 23 czerwca 2022 r., I ACa 1042/21,

- 1. odrzuca skargę kasacyjną;**
- 2. oddala wniosek powodów o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 czerwca 2022 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie, na skutek apelacji pozwanej Bank S.A. od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 17 września 2021 r. w sprawie z powództwa J. W., E. W. i B. W. o zapłatę, częściowo zmienił zaskarżony apelacją wyrok i oddalił apelację w pozostałym zakresie.

Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wniosła pozwana, wnosząc o jej przyjęcie do rozpoznania i uchylenie wyroku w zaskarżonym zakresie oraz oddalenie powództwa.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, realizującym w przeważającej mierze interes publicznoprawny i przysługującym od orzeczeń wydanych w dwuinstancyjnym postępowaniu sądowym, w którym zarówno sąd pierwszej, jak i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie oceny dowodów i ustaleń faktycznych. W związku z tym prawidłowe sporządzenie skargi kasacyjnej wymaga zachowania określonych wymagań formalnych i konstrukcyjnych, ostrzejszych aniżeli w przypadku środków odwoławczych, co powiązane jest z zastrzeżeniem obowiązkowego zastępstwa strony przez adwokata lub radcę prawnego (art. 87¹ k.p.c.). Przymus ten ma w założeniu zapewniać konieczny w postępowaniu przed Sądem Najwyższym profesjonalizm i sprawność postępowania, a także odpowiednio zabezpieczać sytuację procesową stron.

Zgodnie z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. oraz art. 398⁴ § 2 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać m.in. przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie oraz wnioski o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie oraz wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie są odrębnymi i samodzielными wymaganiami skargi kasacyjnej. Dystynkcja ta wiąże się ze szczególnym celem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, który polega na przytoczeniu prawnych racji przemawiających za zasadnością merytorycznego rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej z uwzględnieniem publicznoprawnych, ponadindywidualnych zadań tego środka zaskarżenia. Podstawy kasacyjne i wypełniające je zarzuty determinują natomiast zakres kontroli kasacyjnej (art. 398¹³ § 1 k.p.c.), ich uzasadnienie służy zaś wskazaniu jurydycznych argumentów przemawiających za niezgodnością zaskarżonego orzeczenia z przepisami prawa objętymi zarzutami skargi. Badanie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia ma następczy charakter i warunkowane jest uprzednim pozytywnym zweryfikowaniem powodów przemawiających za przyjęciem skargi do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie jest elementem konstrukcyjnym skargi kasacyjnej; uchybienia w zakresie tego wymagania nie podlegają naprawieniu i skutkują odrzuceniem skargi kasacyjnej *a limine* jako niedopuszczalnej (art. 398⁶ § 2 i 3 w związku z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.) (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 1997 r., I CZ 22/96, OSNC

1997, nr 4, poz. 46, sprost. OSNC 1997, nr 6-7, s. 136, i z dnia 11 marca 1997 r., III CKN 13/97, OSNC 1997, nr 8, poz. 114). Dotyczy to nie tylko samego przytoczenia podstaw kasacyjnych, tj. wskazania naruszonych przepisów prawa i postaci tego naruszenia, lecz także uzasadnienia podstaw kasacyjnych przez wyjaśnienie, na czym naruszenie to – zdaniem skarżącego – polegało i jaki mogło mieć wpływ na wynik sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 sierpnia 2000 r., IV CKN 1181/00, OSNC 2001, nr 1, poz. 19). Uzasadnienie to powinno być wyodrębnione w sposób redakcyjny i treściowy wśród pozostałych elementów skargi kasacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2016 r., IV CSK 525/15, z dnia 12 czerwca 2020 r., I CSK 799/19 i z dnia 25 sierpnia 2021 r., II USK 327/21).

Złożona skarga kasacyjna obejmowała wskazanie zaskarżonego orzeczenia i zakresu zaskarżenia (I), wniosek o przyjęcie do rozpoznania (II), podstawy kasacyjne (III) i wniosek kasacyjny (IV). Następnie, w części określonej jako „Uzasadnienie”, zawarto skrótową prezentację stanu faktycznego (I) i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na potrzebę wykładni przepisów prawa wywołujących rozbieżności w orzecznictwie (II, pkt 9-25) i ze względu na oczywistą zasadność skargi (III, pkt 26 i nast.). W ramach uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na oczywistą zasadność skargi (III, pkt 26 i nast.), w kolejnych punktach powołano i rozwinęto zarzuty kasacyjne.

W skardze nie wyodrębniono natomiast wywodu, który obejmowałby uzasadnienie podstaw kasacyjnych. Za takie uzasadnienie nie mogło być uznane skrótowe rozwinięcie zarzutów stanowiące element przytoczenia podstaw kasacyjnych; tym bardziej zaś za uzasadnienie podstaw kasacyjnych nie można było uznać wywodu, który został zawarty w rozważaniach poświęconych uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, oba te elementy skargi – jak już wyjaśniono – mają bowiem zasadniczo odmienne funkcje i cele.

W tym stanie rzeczy należało uznać, że skarga kasacyjna nie spełniała wymagań konstrukcyjnych, determinujących istotę tego środka i warunkujących jego merytoryczną ocenę, a tym samym podlegała odrzuceniu jako

niedopuszczalna (art. 398⁶ § 3 k.p.c.) (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego dnia 12 czerwca 2020 r., I CSK 799/19 i z dnia 25 sierpnia 2021 r., II USK 327/21).

Ubocznie należało wskazać, że w sprawie nie wystąpiły również powołane w skardze przyczyny kasacyjne, określone w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. Argumenty wniosku dotyczyły zagadnień związanych z konsekwencjami zawarcia w umowie kredytowej powiązanej z walutą obcą (frankiem szwajcarskim) postanowień umownych wyrażających ryzyko walutowe i odsyłających do tabel kursowych banku przy przeliczeniu waluty obcej na złote polskie i odwrotnie. Problematyka ta nie stanowi *novum* i była wielokrotnie podejmowana w nowszej judykaturze Sądu Najwyższego w odniesieniu do zbliżonych treści umów kredytowych (por. jedynie w najnowszym orzecznictwie wyroki Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2024 r., II CSKP 874/22 i II CSK 36/23 oraz powołane tam szerokie orzecznictwo). W zestawieniu z tym orzecznictwem, a także judykaturą Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (np. wyroki z dnia 18 listopada 2021 r., C-212/20, *M.P., B.P. przeciwko „A.”*, ECLI:EU:C:2021:934, z dnia 16 marca 2023 r., C-6/22, *M.B., U.B., M.B. przeciwko X S.A.*, ECLI:EU:C:2023:216, i z dnia 12 października 2023 r., C-645/22, *R.A. i in. przeciwko Luminor Bank AS*, ECLI:EU:C:2023:774), wniosek nie stwarzał również podstaw do przyjęcia, iżby zaskarżony wyrok był oczywiście błędny, w sposób widoczny *prima vista* dla każdego przeciętnego prawnika, co zakłada przyczyna kasacyjna określona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Wniosek powodów o zasądzenie na ich rzecz kosztów postępowania kasacyjnego oddalono, ponieważ w odpowiedzi na skargę kasacyjną nie powołano argumentów dotyczących dopuszczalności skargi kasacyjnej, ograniczając się do wniosku o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, a ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej (por. odpowiednio postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 563/01, z dnia 6 listopada 2018 r., II CNP 18/18, i z dnia 15 marca 2019 r., IV CNP 30/18).

[SOP]

(r.g.)

